

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2010 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 september 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (RP 109/2010 rd) till ekonomisk utskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har miljöutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (MiUU 14/2010 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Outi Helander, arbets- och näringsministeriet
- jurist Mika Hakamäki, Konsumentverket
- överinspektör Teemu Hartikainen, Säkerhetsteknikcentralen
- enhetschef Henrik Österlund, Motiva Oy
- ekonomisk expert Martti Luukko, Finlands Konsumentförbund rf.

Dessutom har ett skriftligt utlåtande lämnats av — Finlands näringsliv rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter ändras. Genom propositionen genomförs två omarbetade direktiv av Europaparlamentet och rådet, det så kallade ekodesigndirektivet och det så kallade energimärkningsdirektivet.

Lagens tillämpningsområde föreslås bli utvidgat till att också omfatta energirelaterade produkter utöver de energianvändande produkterna. Tillämpningsområdet preciseras så att lagen endast omfattar sådana energirelaterade produkter på vilka Europeiska unionen ställer produktgruppspecifika krav.

I fråga om energimärkning föreslås bestämmelser om förbud mot otillåten användning av

energimärkningen. Uppgifter om energieffektivitetsklass ska lämnas vid marknadsföringen av produkter som omfattas av bestämmelserna om energimärkning. Säkerhetsteknikcentralen åläggs skyldighet att begära närmare upplysningar om energimärke eller informationsblad, om centralen har anledning att misstänka att dessa inte överensstämmer med lagens krav.

I propositionen föreslås att arbets- och näringsministeriet ska godkänna besiktningsorgan i vissa fall i stället för miljöministeriet. Arbets- och näringsministeriet föreslås ha samma skyldigheter som miljöministeriet vid tillsynen över de besiktningsorgan som ministeriet godkänt.

Lagen avses träda i kraft den 1 december 2010.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet föreslår att lagförslaget godkänns.

Syftet med energimärkning är att få slutanvändarna att välja energieffektiva produkter. På det sättet uppmuntras tillverkarna att höja sina produkters energiprestanda.

Enligt information från arbets- och näringsministeriet räknar man med att kravet på energieffektivitet ska spara drygt 3 TWh el här hemma 2020. I pengar mätt innebär det ett besparing på ca 300 miljoner euro. Ministeriet menar att kraven på energieffektivitet för produkter utgör ett åtgärds paket som sparar mest el i Finland.

Refererande till miljöutskottets utlåtande framhåller ekonomiutskottet att Finland nationellt bör utreda om energimärkningen kunde utsträckas till sådana energirelaterade produkter, t.ex. värmepumpar, som EU inte ställer produktgruppsspecifika krav på och som inte omfattas av lagen.

Miljöutskottet påpekar att den offentliga sektorn står för stora upphandlingar och kan föregå med gott exempel genom att satsa mer på energieffektiva produkter och därmed bidra till en större efterfrågan på sådana produkter. Ekonomiutskottet är av samma åsikt och menar att energieffektivitet måste tillmätas stor tyngd i besluten om offentliga upphandlingar.

Enligt lagen är det tillverkaren, dennes representant, importören och näringsidkaren som svarar för att energimärkning används på det sätt lagen föreskriver. Säkerhetsteknikcentralen övervakar att energirelaterade produkter uppfyller gällande bestämmelser.

Utskottet har fäst sig vid det som sägs i propositionsmotiven om samarbetet mellan Säkerhetsteknikcentralen och konsumentmyndigheterna. Säkerhetsteknikcentralen ska vid behov

samarbeta med konsumentmyndigheterna när det gäller kraven på energimärkning av produkter. Myndigheterna måste ha tillräcklig beredskap att gå till aktion t.ex. mot observerade vilseledande märken. Lagstridig energimärkning är straffbar.

Om målen ska nås, måste den myndighet som har ansvaret för marknadskontrollen, Säkerhetsteknikcentralen, ha adekvata resurser för att effektivt kunna övervaka att ekodesignen och energimärkningen överensstämmer med kraven. En effektiv övervakning bygger upp konsumenternas förtroende för de produkter som finns ute på marknaden.

Utskottet har registrerat att Säkerhetsteknikcentralen har information och råd om ekodesign på sina webbsidor och Motiva Oy om energimärken på sina.

Noteras bör också att ekonomiutskottet just nu håller på att behandla RP 132/2010 rd med förslag till lagstiftning om koncentration av produkttillsynen över kemikalier till Säkerhets- och kemikalieverket och RP 173/2010 rd med förslag till lagar om ändring av vissa lagar som gäller Säkerhetsteknikcentralens uppgifter och behörighet. Den förstnämnda lagen ersätter den gällande lagen om säkerhetsteknikcentralen. I den andra propositionen avser lagförslag 3 en lag om ändring av lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter. I det lagförslaget byts Säkerhetsteknikcentralen ut mot Säkerhets- och kemikalieverket.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 29 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Mauri Salo /cent
medl. Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Matti Kangas /vänst
Toimi Kankaanniemi /kd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Jouko Laxell /saml

Eero Lehti /saml (delvis)
Päivi Lipponen /sd
Marjo Matikainen-Kallström /saml
Petteri Orpo /saml
Sirpa Paatero /sd
Oras Tynkkynen /gröna
Ulla-Maj Wideroos /sv.

Sekreterare var

utskottsråd Eelis Roikonen.